

ჯანმრთელობის ანკეტური კვლევა

შშმ პირების მხარდაჭერის სისტემის იურიდიული, ფინანსური და ადმინისტრაციული საფუძველი - კარგი პრაქტიკის მაგალითი ვარშავა, ივნისი 2014 წ.

ჯანმრთელობის მდგომარეობის ანკეტური კვლევა პოლონეთის საჯარო სტატისტიკაში

ჯანმრთელობის მდგომარეობის ანკეტური კვლევა - მოსახლეობის რეპრეზენტატიული ანკეტური კვლევა, რომლის მიზანია მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის და გადამწყვეტი ფაქტორების შესახებ არსებული მონაცემების მოპოვება, რესპოდენტთა დემოგრაფიული და სოციალური დახასიათებების, პროფესიული მდგომარეობის და საცხოვრებელი ადგილის გათვალისწინებით.

ამ კვლევებში არსებული გარკვეული კითხვების ბლოკების განმეორება გვაძლევს საშუალებას დავაკვირდეთ მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობას დროის დიდ ინტერვალში.

ამ კითხვების ბლოკების განმეორებადობა გვაძლევს საშუალებას ალვიქვით ქვემოთ განხილული კვლევები როგორც ერთიანი.

GUS-ის გამოცდილება ჯანმრთელობის ანკეტურ კვლევებში

- ორი კვლევა შიდა მოთხოვნებზე:
 - 1996 r.
 - 2004 r.
- ევროპული კვლევები:
 - 2009 r.
- ამჟამად მზად არის მორიგი ევროპული კვლევა (2 ტური), რომელიც რეალიზებული იქნება 2014 წ. შემოდგომაზე.

მოსახლეობის კვლევა და შემთხვევითი შერჩევა

მოცემული ჯანმრთელობის მდგომარეობის ანკეტური კვლევები მსგავსია მეთოდოლოგიის თვალსაზრისით, ე.წ. მოსახლეობის ფარგლებში, შემთხვევითი შერჩევით, საველე კვლევების რეალიზაციის მეთოდით და გამოყენებული ინსტრუმენტებით (ანკეტები).

კვლევით მოცული მოსახლეობა: კერძო საოჯახო მეურნეობაში მცხოვრები ყველა პირი, ზრდასრული პირი და აგრეთვე ბავშვი.

კვლევა არ მოიცავს კოლექტიურ საცხოვრებლებში მცხოვრებ პირებს მაგ. ბავშვთა სახლში, სოციალური დახმარების ცენტრებში, საავადმყოფოებში და ა.შ.

შერჩევის რაოდენობა : 20-24 ათასი შემთხვევით შერჩეული საცხოვრისი. კვლევის ფაქტობრივი რეალიზაცია - 14-16 ათასამდე, ეს არის დაახლოებით 42 ათასი გამოკითხული პირი; შედეგები არის შეღწევითი ქვეყნის და 16 სავოევოდოს მაშტაბით.

კვლევის რეალიზაციის მეთოდი

კვლევის რეალიზაციის მეთოდი - უშუალო ინტერვიუ ოჯახის წევრებთან განხორციელებული ძირითადად რესპონდენტის საცხოვრებელ ადგილას.

გამომკითხველები - 16 რეგიონალურ ოფისში დასაქმებული საჯარო სტატისტიკის თანამშრომლები

გამოყენებული კვლევითი ინსტრუმენტები - 3 კითხვარი:

- ზრდასრული პირისთვის,
- ბავშვისთვის (0-14 წლის ასაკში),
- ოჯახებისთვის, რომლებიც შეიცავს ოჯახის ყველა წევრის სოციალურ დემოგრაფიულ მახასიათებლებს.

რეგისტრაციის ტექნიკა - აქამდე PAPI-ს მეთოდი - ქალაქის კითხვარები; 2014 წლიდან ეს იქნება ძირითადად CAPI.

კვლევის საგანი

თითოეული მოხსენებული ანკეტური ჯანმრთელობის კვლევა ითვალისწინებს კვლევის 3 ძირითად სფეროს:

- ჯანმრთელობის მდგომარეობა (მ.შ. ჯანმრთელობის მდგომარეობის თვითშეფასება, ქრონიკული დაავადებები, შეზღუდვები უნქციონირებაში და მათი გავლენა ყველდღიურ ცხოვრებაზე, ფსიქიკური მდგომარეობა)
- ჯანდაცვით სარგებლობა (სამედიცინო სერვისებით სარგებლობა, წამლების მიღება და ჯანმრთელობის პროფილაქტიკა)
- ჯანმრთელობის დეტერმინანტები (ძირითადად ცხოვრების სტილი).

ცვლადი კითხვების გარდა, რომლებიც ეხება ზ.ხ. სფეროებს, კვლევაში აგრეთვე შედის ე.წ. ცვლადები, რომლებიც განმარტავენ რესპონდენტებს და ოჯახებს მათი დემოგრაფიულ-სოციალური თვისებების ფარგლებში ისეთი როგორც ასაკი, სქესი, განათლება, დასაქმება, საცხოვრებელი ადგილი, შემოსავლის დონე და წყარო.

მორიგი ევროპული ჯანმრთელობის ანკეტური კვლევების მომზადება (EHIS 2 ტური)

- მორიგი ევროპული ჯანმრთელობის საანკეტო კვლევა (2 ტური) პოლონეთში ჩატარდება 2014 წ. შემოდგომაზე.
- ეს იქნება ეკ რეგულაციებით მოცული კვლევა - პირველად წველა წევრი სახელმწიფო ვალდებული ისინი დაიცვას, Eurostat-ის მითითებების შესაბამისად.
- კვლევა განმეორდება 5 წელიწადში ერთხელ.
- რეგულაცია ავალდებულებს კვლევის რეალიზაციას მხოლოდ ზრდასრულ პირებს შორის, თუმცა პოლონეთში კვლევა მოიცავს აგრეთვე 0-14 წლამდე ასაკის ბავშვებს.
- ბავშვებისთვის განკუთვნილ კითხვარში არსებული შეკითხვები მნიშვნელოვნად განსხვავდება ზრდასრულებისთვის განკუთვნილი კითხვებისგან, ჯანმრთელობასთან პრობლემების სხვა მაშტაბისა და ამ ჯგუფის განსხვავებული ცხოვრების სტილის გამო.

თემატური ფარგლები EHIS 2 ტური - ჯანმრთელობის მდგომარეობა

ზდრასრული პირის ჯანმრთელობის მდგომარეობის
ასპექტები:

- ჯანმრთელობის მდგომარეობის თვითშეფასება
- ქრონიკული დაავადებები
- უბედური შემთხვევები
- მხედველობის ორგანოს ეფექტიანობა, სმენა და
მოძილურობა, დამხმარე მოწყობილობების გამოყენება
- საქმიანობა დაკავშირებული თვითმომსახურებასთან და
შინამეურნეობის შენახვა
- ბიოლოგიური ინვალიდობა
- ფიზიკური ტკივილი
- დეპრესიის სიმპტომები

თემატური ფარგლები EHIS 2 ტური - ჯანდაცვით სარგებლობა

სამედიცინო სერვისებით სარგებლობის შესწავლილი
ასპექტების ზრდასრული პირის ჯანდაცვის ფარგლებში:

- მკურნაობა საავადმყოფოში,
- საერთო ექიმთან, სპეციალისტთან და სტომატოლოგთან
ვიზიტი,
- წამლების მიღება (რეცეპტით გამოწერილი და რეცეპტის
გარეშე),
- პროფილაქტიკა-აცრები (გრიპის და ჰეპატიტის
საწინააღმდეგო), სისხლის წნევის გაზომვა, ძაქრისა და
ქოლესტეროლის გაზომვა. საშვილოსნოს ყელის და
მკერდის, მსხვილი ნაწლავის და პროსტატის კიბოს
გამოვლენის ტესტები,
- სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობის
შეფერხება ხანგრძლივი ლოდინის გამო, უსახსრობის ან
მგზავრობის შესაძლებლობის არქონის გამო.

თემატური ფარგლები EHIS 2 ტური - ჯანმრთელობის მდგომარეობის პირობები

ზრდასრული პირის ჯანმრთელობის
მდგომარეობის შესწავლილი ასპექტები:

- სიმაღლე და წონა (BMI),
- ფიზიკური აქტივობა,
- ხილისა და ბოსტნეულის მოხმარება,
- მოწევა,
- ალკოჰოლის მოხმარება,
- სოციალური ურთიერთობები,
- უფასო ზრუნვა სხვა ჯანმრთელობასთან
პრობლემების მქონე პირების.

თემატური ფარგლები EHS 2 ტური –სოციალურ-დემოგრაფიული მახასიათებლები

ზრდასრული პირის სოციალური და
დემოგრაფიული გამოკვლეული თვისებები:

- სქესი და ასაკი,
- საცხოვრებელი ადგილი,
- განათლების დონე,
- ოჯახური მდგომარეობა,
- იურიდიული ინვალიდობა,
- ეკონომიკური აქტივობა,
- შემოსავლის წყარო და დონე.

EHIS-ს მეთოდოლოგიის დეტალური აღწერა

ევროპული საანკეტო ჯანმრთელობის კვლევის
დეტალური მეთოდოლოგია 2 ტური
შეგიძლიათ იხილოთ Eurostat-ის საიტზე:

<https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp>

ნაწილში „Health Interview Survey“.

შშმ პირები საჯარო სტატისტიკის კვლევებში ჯანმრთელობის დარგში

შშმპ გამოყოფის კრიტერიუმები:

- ევროკავშირის კრიტერიუმი – პირი რომელსაც აქვს შეზღუდული შესაძლებლობა შეასრულოს ძირითადი ფუნქციები როგორსაც ხალხი ჩვეულებრივ ასრულებენ (ე.წ. **ბიოლოგიური შეზღუდულობა**),
- პოლონური იულიდიული კრიტერიუმი – პირი რომელსაც იურიდიულად აქვს მინიჭებული ინვალიდობა ან თანასწორი (ე.წ. **იურიდიული ინვალიდობა**),
- ჯანმრთელობის სტატისტიკაში გამოყენებული კრიტერიუმი – იურიდიულად ინვალიდი პირი ან/და ბიოლოგიურად ინვალიდი, მაგრამ მხოლოდ სერიოზულ ფორმაში.

ინვალიდობის 3 კრიტერიუმის გამოყენება

- წარმოდგენილი კრიტერიუმები გამოიყენება ისევე როგორც ზრდასრული მოსახლეობისთვის ასევე ბავშვებისთვის.
- კვლევის შედეგების გადამუშავების ეტაპზე ყოველ აუდირებულ პირს ვანიჭებთ ინვალიდობის 3 სტატუსს:
 1. შშმ პირი ევროკავშირის კრიტერიუმებით (ბიოლოგიური)
 2. შშმ პირი პოლონური იურიდიული კრიტერიუმების მიხედვით (პირი რომლებმაც აქვთ მინიჭებული შშმ პირის სტატუსი)
 3. შშმ პირი სტატისტიკური კრიტერიუმების მიხედვით.
- ამგვარი მიდგომა სხვადასხვა ჯგუფის შშმ პირების იდენტიფიკაციის საშუალებას იძლევა და შეიმუშავს თითოეული ჯგუფის დამახასიათებელი დეტალური მონაცემები (სულ, ჩვენ შეგვიძლია გამოვიყენოთ ყველა ცვლადი, რომლებიც ჩართულია კვლევაში).
- სტატისტიკური კრიტერიუმის გამოყენებით, რომელიც გამოიყენებს ერთდროულად იურიდიულ და ბიოლოგიურ (ნაწილობრივ) კრიტერიუმებს ვქმნით დამატებით ახალ ცვლადს პირის დემოგრაფიულ-სოციალური მახასიათებლებისთვის.

შშმ პირები კვლევის შედეგების ფონზე EHIS 1 ტური (2009წ.)

შშმ პირები 2009 წ. - ათასებში

8108

4155

5258

ევლოკავშირის კრიტერიუმები

იურიდიული კრიტერიუმები

სტატისტიკური კრიტერიუმები

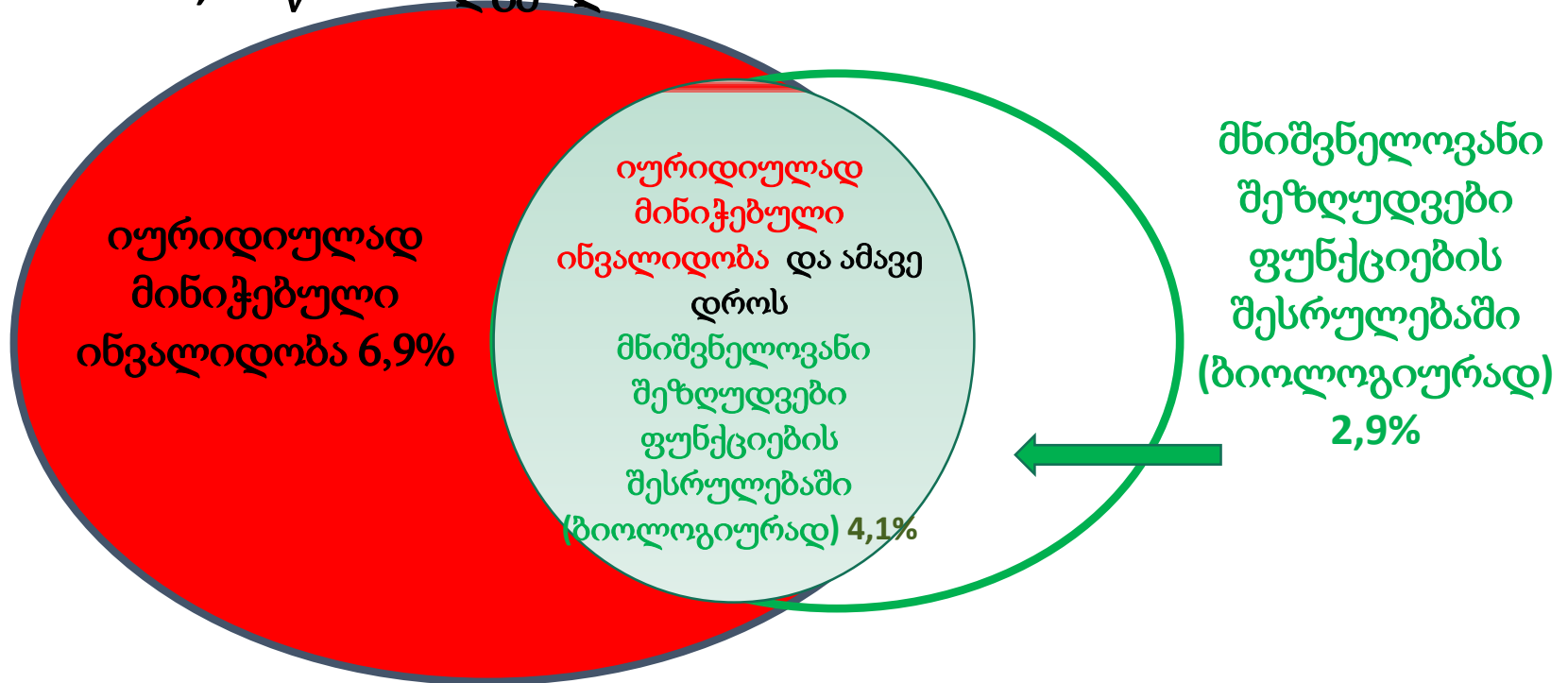
ბიოლოგიური

შშმ პირთა წილი ჯანმრთელობის სტატისტიკის კრიტერიუმის მიხედვით

2009 წ. სტატისტიკური კრიტერიუმის გამოყენებისას
შშმ პირთა წილი პოლონეთის მოსახლეობის
შორის 13,9% წარმოადგენდა.

დამატებითი ინფორმაციები შშმ პირთა შესახებ

- ჯანმრთელობის ანკეტურ კვლევებში პრინციპულად არ ვიყენებთ სპეციალურ კითხვებს რომლებიც მიმართულია შშმ პირებთან, მაგრამ:
 - გვაქვს ერთი შეკითხვა რომელიც ეხება დარღვევებს, რომლებიც ამჟამად ეხება შშმ პირებს;
 - ყველა პირს, რომელსაც აქვს მობილობის პრობლემა უსმევთ კითხვას დამხმარე მოწყობილობების გამოყენების შესახებ;
 - ყველა ხანდაზმულ პირს (65 წლის და მეტ ასაკში), აგრეთვე შშმ პირს უსმევთ კითხვას რომელიც ეხება თვითმომსახურებას და საყოფაცხოვრობო დავალებების შესრულებას.

გმადლობთ ყურადღებისთვის.